

Znak sprawy: DK-1.0812.4.2022.UWŁ

Pan
Tobiasz Adam Bocheński
Wojewoda Łódzki

Szanowny Panie Wojewodo,

przekazuję wystąpienie pokontrolne z kontroli planowej przeprowadzonej, w terminie od 21 marca do 29 kwietnia 2022 r., na podstawie upoważnienia Ministra Infrastruktury nr DG.0120.39.U.2022/M z dnia 16 marca 2022 r., w Łódzkim Urzędzie Wojewódzkim w Łodzi,¹ ul. Piotrkowska 104, 90-926 Łódź.

Tematem kontroli była: *Prawidłowość wydatkowania na poziomie wojewódzkim środków budżetu państwa przeznaczonych na realizację Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.*

Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2021 r. oraz działania podejmowane przed i po tym okresie, jeżeli miały związek z przedmiotem kontroli.

Celem kontroli była ocena prawidłowości wydatkowania środków budżetu państwa przez wojewodów w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.²

1. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna Nabory na dofinansowanie zadań powiatowych oraz zadań gminnych w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na rok 2021 zostały przeprowadzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg.³

Wojewoda Łódzki zapewnił organizację naboru wniosków na dofinansowanie zadań w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na rok 2021, tj. powołał odpowiednio Komisje oceny wniosków o dofinansowanie zadań zgłoszonych w roku 2020 (nabór na zadania gminne i powiatowe na 2021 r.) oraz zadań mających na celu wyłącznie poprawę bezpieczeństwa ruchu pieszych na obszarze oddziaływania przejść dla pieszych ogłoszonych w roku 2021, zatwierdził Regulamin działania Komisji i inne dokumenty związane z oceną wniosków.

Kontrolowany dokonał podziału przyznanych środków między zadania powiatowe i gminne, uwzględniając kryteria, o których mowa w art. 20 ust. 2 ustawy o RFRD.

Ogłoszenia zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego.

Po dokonaniu oceny wniosków przez komisje i sporządzeniu list zadań powiatowych oraz zadań gminnych rekomendowanych do dofinansowania ze środków Funduszu, zostały one przekazane do Ministerstwa Infrastruktury w wyznaczonym terminie.

Przyjęte wnioski spełniały kryteria wynikające z przepisów ustawy o RFRD oraz warunki określone w ogłoszeniach o naborach.

¹ dalej Urząd Wojewódzki lub UW

² Dalej RFRD albo Fundusz

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 505 t.j. dalej ustawa o RFRD

W zakresie naboru wszczętego ogłoszeniem z dnia 9 lipca 2020 r. na budowę/przebudowę/remont dróg w województwie łódzkim wątpliwości budzi rozbieżność ocen poszczególnych członków Komisji w odniesieniu do ocenianych wniosków. Może to oznaczać, że zasady oceny poszczególnych kryteriów nie zostały w odpowiedni sposób określone (doprecyzowane).

Zawarte umowy o dofinansowanie spełniały wymogi ustawy o RFRD, jednakże wątpliwości budzi brak jednoznacznych postanowień w zawartych umowach w zakresie bieżącej sprawozdawczości. Kontroli Wojewody podlegają tylko zadania już zakończone, żadne zadanie objęte dofinansowaniem ze środków z roku 2021 nie zostało poddane kontroli.

Na próbie potwierdzono, że:

- ocenie poddawane były tylko wnioski złożone w terminie wskazanym w ustawie o RFRD,
- wezwania do uzupełnienia, poprawy wniosków następowały w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku, w wezwaniach znajdowało się pouczenie wymagane art. 23 ust. 5 ustawy o RFRD,
- Beneficjenci, których zadania znalazły się na liście podstawowej otrzymali zawiadomienia o wpisaniu na listę. Natomiast Beneficjenci, których wnioski trafiły na listy rezerwowe zawiadomienie o wpisaniu na listę otrzymali w chwili przeniesienia zadania z listy rezerwowej na listę podstawową. Powyższe niezgodne jest z art. 24 ust. 9 ustawy o RFRD,
- zawarte umowy o dofinansowanie spełniały wymogi ustawy o RFRD,
- 95% poddanych kontroli umów była aneksowana - przedłużono termin zakończenia realizacji zadania lub/również zmianie uległa kwota dofinansowania⁴,
- w żadnym przypadku czas między datą rozpoczęcia realizacji inwestycji a wskazanym w umowie terminem zakończenia realizacji zadania nie przekroczył 12 m-cy,
- Beneficjenci, składając rozliczenie końcowe, potwierdzali umieszczenie tablic informacyjnych zgodnie z wymogiem art. 38 ustawy o RFRD.

2. Ustalenia kontroli

2.1 Ogólne informacje na temat przedmiotu kontroli

Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg⁵ jest państwowym funduszem celowym. Dysponentem Funduszu jest minister właściwy ds. transportu. Zgodnie z ustawą z dnia 23 października 2018 r. o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg, Fundusz gromadzi środki finansowe na zadania polegające na:

- 1) budowie, przebudowie lub remoncie dróg powiatowych,⁶ lub budowie, przebudowie lub remoncie dróg gminnych,⁷
- 2) budowie mostów lokalizowanych w ciągach dróg wojewódzkich, dróg powiatowych lub dróg gminnych,
- 3) budowie obwodnic lokalizowanych w ciągach dróg wojewódzkich,
- 4) budowie, przebudowie lub remoncie dróg wojewódzkich, dróg powiatowych lub dróg gminnych, zarządzanych przez prezydenta miasta na prawach powiatu będącego siedzibą wojewody lub sejmiku województwa,
- 5) budowie, przebudowie lub remoncie dróg wojewódzkich, dróg powiatowych lub dróg gminnych o znaczeniu obronnym.

Dodatkowo w ramach realizacji zadań powiatowych i zadań gminnych mogą być w szczególności dofinansowane zadania mające na celu wyłącznie poprawę bezpieczeństwa ruchu pieszych w obszarze oddziaływania przejść dla pieszych

⁴ Po zawarciu umów z Wykonawcom wskazano faktyczne koszty zadania a więc i kwotę dofinansowania

⁵ Pierwotnie Fundusz Dróg Samorządowych. Zgodnie z ustawą z dnia 19 listopada 2020 r. o zmianie ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 2338) zmianie uległa nazwa funduszu: Fundusz Dróg Samorządowych otrzymał nazwę Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg.

⁶ Dalej zadania powiatowe

⁷ Dalej zadania gminne

w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.⁸

Zgodnie z przepisami ustawy o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg nabór wniosków na dofinansowanie zadań powiatowych oraz zadań gminnych ogłasza i przeprowadza wojewoda przynajmniej raz w roku kalendarzowym, po otrzymaniu informacji o przewidywanej wysokości środków.

Dysponent Funduszu zawiera z Wojewodą porozumienie określające warunki dofinansowania zadań powiatowych i zadań gminnych w danym województwie. Porozumienie określa w szczególności:

- 1) sposób i terminy przekazywania,
- 2) termin i sposób rozliczenia,
- 3) termin zwrotu niewykorzystanych – środków.

Porozumienie w sprawie określenia warunków dofinansowania z Funduszu Dróg Samorządowych zadań powiatowych i zadań gminnych oraz zadań mostowych w województwie łódzkim nr 5 zawarte zostało w dniu 7 maja 2019 r.

2.2 Środki na 2021 rok

Opis stanu
faktycznego

Ustalono, że wysokość środków przeznaczonych na dofinansowanie zadań powiatowych oraz zadań gminnych w roku 2021 r. dla województwa łódzkiego została określona na kwotę 144 282 465,03 zł. Informacja o wysokości przyznanych środków została przekazana Kontrolowanemu pismem z dnia 1 lipca 2020 r.⁹ Dodatkowo w piśmie wskazano, że limit zaciągniętych zobowiązań na zadania wieloletnie nie może przekroczyć w każdym roku (tj. w roku 2022 oraz w kolejnych latach) kwoty 58 499 354,34 zł.

Po otrzymaniu informacji od dysponenta Funduszu, wojewoda dokonuje podziału środków między zadania powiatowe i gminne, uwzględniając liczbę powiatów i gmin w województwie. W ramach przyznanych środków na zadania gminne przypadło 47,29% środków a na zadania powiatowe 52,71% środków.¹⁰

Na rok 2021 województwo łódzkie otrzymało również dodatkowe środki przeznaczone na dofinansowanie zadań mających na celu wyłącznie poprawę bezpieczeństwa ruchu pieszych na obszarze oddziaływania przejść dla pieszych w wysokości 27 770 183,15 zł.

W toku kontroli ustalono, że w zakresie środków przyznanych na rok 2021 Wojewoda przeprowadził 3 nabory¹¹: jeden na zadania związane z budową, przebudową lub remontem dróg powiatowych i gminnych oraz dwa na zadania mające na celu wyłącznie poprawę bezpieczeństwa ruchu pieszych w obszarze oddziaływania przejść dla pieszych.¹²

Wojewoda przeprowadza nabór przy pomocy komisji, która dokonuje oceny wniosków o dofinansowanie zadań powiatowych oraz zadań gminnych.¹³ Członków komisji powołuje wojewoda.¹⁴ Wojewoda ustala regulamin działania komisji. Ustalono, że w Wojewoda

⁸ Dz. U. z 2022, poz. 988 t.j.

⁹ znak DDP-5.4520.337.2020

¹⁰ Kontrolowany wyjaśnił, że: *Wojewoda (...) dokonuje podziału środków na zadania gminne i zadania powiatowe mając przede wszystkim na względzie wymogi zawarte w art. 20 ust. 2 RFRD biorąc również pod uwagę sieć dróg wg kategorii w województwie łódzkim będących w zarządzie poszczególnych zarządców dróg. O dokonanym podziale Wojewoda każdorazowo informuje potencjalnych beneficjentów w publikowanym ogłoszeniu o naborze, o którym mowa w art. 21 RFRD.*

¹¹ Zgodnie z ustawą o RFRD nabór wniosków na dofinansowanie zadań gminnych i powiatowych powinien być ogłaszany w terminie 14 dni od dnia otrzymania przez wojewodę informacji o wysokości środków z RFRD. W przypadku, gdy po przeprowadzeniu naboru pozostaną środki, które nie zostały wyczerpane na dofinansowanie zadań gminnych i powiatowych w danym roku, mogą być przeprowadzane kolejne nabory, aż do wyczerpania środków w województwie w danym roku.

Dodatkowo w ustawie o RFRD wskazano, że Wojewoda w ramach przyznanych środków może ogłosić i przeprowadzić nabór ograniczony wyłącznie do zadań mających na celu wyłącznie poprawę bezpieczeństwa ruchu pieszych w obszarze oddziaływania przejść dla pieszych.

¹² ogłoszenie o naborze z dnia 9 lipca 2020 r. – w zakresie zadań dotyczących budowy (rozbudowy), przebudowy lub remontów dróg powiatowych oraz dróg gminnych,

ogłoszenie o naborze z dnia 10 marca 2021 r. – na zadania mające na celu wyłącznie poprawę bezpieczeństwa ruchu pieszych w obszarze oddziaływania przejść dla pieszych,

ogłoszenie o naborze z dnia 6 lipca 2021 r. (nabór uzupełniający) na zadania mające na celu wyłącznie poprawę bezpieczeństwa ruchu pieszych w obszarze oddziaływania przejść dla pieszych.

¹³ Dalej Komisja

¹⁴ W skład komisji wchodzi: dwie osoby wyznaczone przez wojewodę oraz po jednym przedstawicielu właściwych miejscowo dla danego województwa organów Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, Policji oraz nadzoru budowlanego, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane. Komisji przewodniczy osoba wyznaczona przez wojewodę spośród osób, przez niego wcześniej wyznaczonych.

Łódzki, w ramach objętych kontrolą naborów powołał Komisje¹⁵ a skład powołanych Komisji zgodny był z wymogami ustawy o RFRD.

Ocena
częstkowa

Kontrolowany dokonał podziału środków między zadania powiatowe i gminne, uwzględniając kryteria, o których mowa w art. 20 ust. 2 ustawy o RFRD.

2.3 Ogłoszenie o naborze z dnia 9 lipca 2020 roku

Opis stanu
faktycznego

Nabór na zadania związane z budową, przebudową lub remontem dróg powiatowych i gminnych ogłoszony został w dniu 9 lipca 2020 r. Ogłoszenie o naborze zostało udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego wojewodę.¹⁶ Ogłoszenie o naborze zawierało wszystkie informacje przewidziane w ustawie o RFRD.¹⁷

W terminie składania wniosków wpłynęło do Urzędu 197 wniosków, z tego:

- 140 wniosków w zakresie realizacji zadań gminnych, z tego 126 dotyczących zadań jednorocznych i 14 zadań wieloletnich,
- 57 wniosków w zakresie realizacji zadań powiatowych, z tego 44 dotyczące zadań jednorocznych i 13 zadań wieloletnich.

Zgodnie z art. 23 ustawy o RFRD nabór przeprowadziła Komisja powołana Zarządzeniem nr 114/2020 z dnia 10 sierpnia 2020 r. Załącznikiem do Zarządzenia był Regulamin pracy Komisji.¹⁸

Tryb i zasady oceny wniosków określa art. 24 ustawy o RFRD. Komisja dokonuje oceny wniosków o dofinansowanie, mając na celu wyrównywanie potencjału społeczno-gospodarczego, poprawę jakości życia mieszkańców i zapewnienie spójności terytorialnej na obszarze województwa.¹⁹

¹⁵ Zarządzenie nr 114/2020 z dnia 10 sierpnia 2020 r. w sprawie powołania Komisji do oceny wniosków o dofinansowanie zadań powiatowych oraz zadań gminnych – jednorocznych oraz zadań wieloletnich – w ramach Funduszu Dróg Samorządowych. Załącznikiem do Zarządzenia jest Regulamin pracy Komisji;

Zarządzenie nr 84 z dnia 13 kwietnia 2021 r. w sprawie powołania Komisji do oceny wniosków o dofinansowanie zadań powiatowych oraz zadań gminnych w ramach „Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg”. Załącznikiem do Zarządzenia jest Regulamin pracy Komisji.

¹⁶ W ogłoszeniu wskazano, w szczególności:

- limit środków na rok 2021 w wysokości 85 371 699,62 zł z tego na zadania powiatowe 45 000 000,00 zł i na zadania gminne w wysokości 40 371 699,62 zł,
- limity zobowiązań wieloletnich na rok 2022 – 19 399 989,58 zł, na rok 2023 – 31 162 555,84 zł i na rok 2024 i następne w wysokości 58 499 354,34 zł,
- informację, kto może być wnioskodawcą oraz jaki może być zakres wniosku o dofinansowanie,
- wskazano okres kwalifikowania wydatków oraz rodzaj ponoszonych kosztów możliwych do sfinansowania,
- określono zasady wypełniania i składania wniosków oraz zasady postępowania przy ocenie formalnej i merytorycznej wniosku (w szczególności termin dokonania oceny – 30 dni od dnia złożenia lub uzupełnienia, poprawienia wniosku),
- termin składania wniosków – 30 dni od dnia ogłoszenia naboru tj. do dnia 10 sierpnia 2020 r.¹⁶ 8 sierpień 2020 r. – sobota, 9 sierpień 2020 r. – niedziela – dni ustawowo wolne od pracy, termin składania wniosków 10 sierpień 2020 r. – pierwszy dzień roboczy;
- W ogłoszeniu wskazano, że wnioski o dofinansowanie należy składać wyłącznie w wersji elektronicznej za pomocą platformy ePUAP. Załącznikami do ogłoszenia były materiały określające wzory wniosków, wzory harmonogramów rzeczowo finansowych oraz instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie zadania.

¹⁷ Zgodnie z art. 21 ust. 6 ustawy o RFRD ogłoszenie o naborze powinno zawierać informacje obejmujące w szczególności:

- 1) wysokość środków przeznaczonych na dofinansowanie zadań powiatowych oraz zadań gminnych, w tym zadań wieloletnich, w danym województwie, z uwzględnieniem podziału środków:
 - a) ustaloną na podstawie informacji, o wysokości przewidzianych środków oraz uwzględniającą kwotę zobowiązań wynikających z umów na podstawie których udzielono dofinansowania na zadania wieloletnie - w przypadku naboru przeprowadzanego bezpośrednio po otrzymaniu informacji o wysokości przewidzianych środków,
 - b) obejmującą środki, które nie zostały wyczerpane na dofinansowanie zadań powiatowych oraz zadań gminnych w ramach poprzednich naborów przeprowadzonych w danym województwie;
- 2) wymogi formalne, które powinien spełniać wniosek o dofinansowanie zadania powiatowego oraz zadania gminnego, w tym jego wzór;
- 3) termin, miejsce i sposób składania wniosków o dofinansowanie zadań powiatowych oraz zadań gminnych.

¹⁸ W Regulaminie określono w szczególności: skład Komisji, obowiązki Przewodniczącego oraz członków Komisji, zasady obsługi administracyjnej pracy Komisji, miejsce dokonywania ocen, zasady dokonywania oceny formalnej oraz oceny merytorycznej wniosków, sposób dokumentowania wyników oceny.

¹⁹ Biorąc pod uwagę:

- 1) poprawę stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa ruchu pieszych w obszarze oddziaływania przejeżdżających dla pieszych;
- 2) zapewnienie spójności sieci dróg publicznych;
- 3) podnoszenie standardów technicznych dróg powiatowych i dróg gminnych, w szczególności dostosowanie ich do ruchu pojazdów o dopuszczalnym nacisku pojedynczej osi napędowej do 11,5 t, oraz zachowanie jednorodności sieci dróg powiatowych i dróg gminnych pod względem spełniania tych standardów;

Ustalono, że ze 197 złożonych wniosków ocenie formalnej poddanych zostało 196 wniosków²⁰ – jeden wniosek nie podlegał ocenie, ponieważ gmina zrezygnowała z realizacji inwestycji.

W ramach oceny formalnej wezwano, do uzupełnienia lub poprawy oczywistych omyłek, w zakresie 128 wniosków. Wszystkie wnioski zostały uzupełnione/poprawione.

Kontrolowany przekazał wzory kart oceny wniosków – dokument elektroniczny excel – dla Przewodniczącego Komisji i jego Zastępcy – pracownicy UW oraz osobne dla pozostałych członków Komisji. Z kart tych wynika, że pracownicy UW oprócz oceny wniosków o dofinansowanie w zakresie: wyrównywania potencjału społeczno-gospodarczego, poprawy jakości życia mieszkańców i zapewnienia spójności terytorialnej na obszarze województwa dokonywali dodatkowo oceny wniosków w zakresie: poprawności lat objętych dofinansowaniem oraz poprawności procentu i kwoty dofinansowania. Ustalono, że w dniach od 18 sierpnia do 24 września 2020 r., Komisja dokonywała oceny wniosków o dofinansowanie biorąc pod uwagę kryteria wskazane w art. 24 ust. 1 ustawy o RFRD. Ocena wniosków odbywała się na kartach oceny merytorycznej. Oceny poszczególnych członków Komisji w odniesieniu do ocenianych wniosków różniły się między sobą.²¹ Kontrolowany wyjaśnił, że *Członkowie Komisji dokonywali oceny wniosków w kategoriach (porównywalnie co do zakresu robót) do wniosków składanych przez gminy wiejskie, gminy wiejsko-miejskie i gminy miejskie. Oceny merytorycznej dokonywali na kartach ocen zamieszczając punkty przyznane przy ocenie wniosku.*²²

Wszystkie wnioski zostały ocenione pozytywnie.

Ustalono, że wyniki pracy Komisji odnotowane zostały w Protokole Komisji do spraw oceny wniosków z dnia 25 września 2020 r. Załącznikiem do Protokołu jest lista zdań powiatowych oraz zadań gminnych rekomendowanych do dofinansowania ze środków Funduszu.

Kontroli poddano 15 wniosków o dofinansowanie, z tego 9 wniosków o dofinansowanie zadań gminnych²³ i 6 zadań powiatowych²⁴ i ustalono:

- badane wnioski zostały złożone w terminie,
- 5 wniosków²⁵ wymagało uzupełnienia, wezwanie nastąpiło w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku, w wezwaniu znajdowało się pouczenie wymagane art. 23 ust. 5 ustawy o RFRD,
- wszystkie wnioski zostały uzupełnione, uzyskały pozytywny wynik oceny formalnej i poddane zostały przez każdego członka Komisji ocenie merytorycznej,
- na podstawie Protokołu Komisji ds. oceny wniosków z dnia 25 września 2020 r. ustalono, że ocena merytoryczna wniosków odbyła się w dniach od 18 sierpnia do 24 września 2020 r. Brak jest możliwości potwierdzenia czy dokonując oceny poszczególnych wniosków Komisja dotrzymała terminu wskazanego w art. 24 ust. 2 ustawy o RFRD,
- wszystkie poddane kontroli wnioski uzyskały pozytywny wynik oceny merytorycznej,

4) zwiększenie dostępności transportowej jednostek administracyjnych;

5) poprawę dostępności terenów inwestycyjnych;

6) zwiększenie liczby obwodnic w ciągu dróg powiatowych i dróg gminnych;

7) poprawę dostępności terenów objętych przedsięwzięciami lub inwestycjami powiązаныmi z przedsięwzięciem infrastrukturalnym, o których mowa w art. 5c ust. 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali mieszkalnych na wynajem, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń (Dz. U. z 2020 r. poz. 508 oraz z 2021 r. poz. 11 i 223).

²⁰ w tym, 139 na zadania gminne i 57 na zadania powiatowe:

- 125 wniosków dotyczyło zadań gminnych jednorocznych,
- 14 wniosków dotyczyło zadań gminnych wieloletnich,
- 44 wnioski dotyczyły zadań powiatowych jednorocznych,
- 13 wniosków dotyczyło zadań powiatowych wieloletnich.

²¹ Tam gdzie członkowie Komisji – przedstawiciele UW przyznawali maksymalną liczbę punktów przedstawiciele GDDKiA, WINB lub KWP przyznawali niską punktację, lub odwrotnie.²¹ Może to oznaczać, że zastosowane kryteria są zbyt ogólne, mało przejrzyste a dokonywane oceny subiektywne. Przykładowe wnioski nr: 86/2020, 124/2020, 189/2020, 197/2020, 62/2020, 87/2020, 29/2020, 3/2020, 19/2020, 195/2020, 20/2020, 146/2020

²² pismo znak: RT-III.3141.10.2022 z dnia 22 kwietnia 2022 r.

²³ Wnioski nr: 12/2020, 19/2020, 68/2020, 87/2020, 89/2020, 131/2020, 141/2020, 152/2020, 175/2020

²⁴ Wnioski nr: 34/2020, 58/2020, 101/2020, 146/2020, 172/2020, 186/2020

²⁵ Wnioski nr: 34/2020, 87/2020, 131/2020, 141/2020, 152/2020,

5 wniosków zostało wpisanych na listę podstawową,²⁶ 5 na listę zadań rezerwowych²⁷ i 5, w związku z niską punktacją, nie przyznano miejsca na liście²⁸,

- w dniach 27-29 kwietnia 2021 r. Beneficjenci, których zadania znalazły się na liście podstawowej otrzymali zawiadomienia o wpisaniu na listę,
- zgodnie z art. 24 ust. 9 ustawy o RFRD Komisja pisemnie informuje wnioskodawcę o umieszczeniu zadania na liście (tak podstawowej jak i rezerwowej). Beneficjenci 2 poddanych kontroli wniosków, pierwotnie umieszczonych na liście rezerwowej, zostali powiadomieni o umieszczeniu zadania na liście dopiero w momencie przeniesienia zadań z listy rezerwowej na listę podstawową.

Listę zadań powiatowych oraz zadań gminnych rekomendowanych do dofinansowania ze środków Funduszu ustala Komisja.²⁹ Lista taka jest sporządzana w podziale na zadania powiatowe i zadania gminne oraz obejmuje:

- listę, na której umieszcza się zadania powiatowe albo zadania gminne rekomendowane do dofinansowania do wysokości środków przeznaczonych na dofinansowanie w danym województwie,³⁰
- listę, na której umieszcza się zadania powiatowe albo zadania gminne rekomendowane do dofinansowania, które nie zmieściły się w wysokości środków przeznaczonych na dofinansowanie w danym województwie, do kwoty stanowiącej równowartość 75% kwoty tych środków.³¹

Ustalono, że Lista zadań rekomendowanych na rok 2021 przekazana została w terminie przewidzianym w ustawie o RFRD.³² Przekazana *Lista* po analizie ministra właściwego ds. transportu oraz po poprawkach przedstawiała się następująco: 222 zadania z kwotą dofinansowania na rok 2021 247 283 664,42 zł, z tego 76 kontynuowanych zadań wieloletnich, 121 zadań jednorocznych, 25 nowych zadań wieloletnich, w szczególności:

- lista podstawowa – 151 zadań - kwota dofinansowania na rok 2021 – 144 282 465,03 zł, z tego: zadania powiatowe – 38 zadań z kwotą dofinansowania w wysokości 63 187 489,04 zł,³³ zadania gminne – 113 zadań z kwotą dofinansowania w wysokości 81 094 975,99 zł,³⁴
- lista rezerwowa – 71 zadań - kwota dofinansowania na rok 2021 – 103 001 199,39 zł, z tego: zadania powiatowe – 18 zadań z kwotą dofinansowania w wysokości 46 365 829,00 zł,³⁵ zadania gminne – 53 zadania z kwotą dofinansowania w wysokości 56 635 370,39 zł.³⁶

Ze 197 złożonych wniosków o dofinansowanie na liście podstawowej znalazło się 75 zadań a na liście rezerwowej 71 zadań. Łącznie na *Liście* znalazło się 146 zadań tj. 74% zadań z wniosków złożonych podczas naboru.

Ustalono, że poziom dofinansowania dla poszczególnych zadań został określony na podstawie art. 14 ustawy o RFRD, dofinansowanie w przedziale od 50 do 80%.

Zgodnie z art. 24 ust. 9 ustawy o RFRD Komisja pisemnie informuje wnioskodawcę

²⁶ Wnioski nr: 175/2020 – gminne – 17 pkt, 19/2020 – gminne – 15 pkt, 34/2020 – powiatowe – 15 pkt, 131/2020 – gminne – 19 pkt, 186/2020 – powiatowe – 18 pkt.

²⁷ Wnioski nr: 68/2020 – gminny – 12,6pkt, 101/2020 – powiatowe – 13,8 pkt, 152/2020 – gminne – 12,6 pkt, 172/2020 – powiatowe – 13,7pkt, 87/2020 – gminne – 13 pkt.

²⁸ Wnioski nr: 12/2020 – gminne – 10pkt, 58/2020 – powiatowe – 11,5pkt, 89/2020 – gminne – 12 pkt, 141/2020 – gminne – 12 pkt, 146/2020 – powiatowe – 12 pkt.

²⁹ Lista zawiera w szczególności:

- przyznane miejsce na liście, uszeregowane od najbardziej do najmniej priorytetowego zadania rekomendowanego do dofinansowania;
- nazwę jednostki samorządu terytorialnego będącej beneficjentem dofinansowania;
- nazwę zadania;
- przewidywany koszt realizacji zadania, ustalony na podstawie informacji zawartej we wniosku o dofinansowanie;
- przewidywany okres realizacji zadania;
- proponowany procent dofinansowania zadania;
- proponowaną kwotę dofinansowania, a w przypadku zadań wieloletnich - proponowaną kwotę dofinansowania w podziale na poszczególne lata.

³⁰ dalej lista podstawowa

³¹ dalej lista rezerwowa

³² Pismo znak RT.3141.15.2020 z dnia 9 listopada 2020 r.

³³ 16 zadań kontynuowanych wieloletnich, 15 zadań jednorocznych, 7 nowych zadań wieloletnich

³⁴ 60 kontynuowanych zadań wieloletnich, 47 zadań jednorocznych, 6 nowych zadań wieloletnich

³⁵ 16 zadań jednorocznych, 2 nowe zadania wieloletnie

³⁶ 43 zadania jednoroczne, 10 nowych zadań wieloletnich

o umieszczeniu zadania na liście. Ustalono, że tylko Beneficjenci, których zadania znalazły się na liście podstawowej zostali powiadomieni o umieszczeniu zadania na liście.

W dniu 21 kwietnia 2021 r. Prezes Rady Ministrów zatwierdził listy zadań do dofinansowania ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w ramach naboru wniosków na 2021 rok. Limit na dofinansowanie zadań realizowanych przez samorządy województwa łódzkiego wyniósł 152 445 628,93 zł na 157 zadań:

- 64 146 777,04 zł na 39 zadań powiatowych,
- 88 298 851,89 zł na 118 zadań gminnych.

Ustalono, że Wojewoda co miesiąc przekazywał do MI harmonogramy przekazywania środków RFRD na zadania powiatowe oraz zadania gminne w celu zapewnienia bieżącej wypłaty środków.

Lista zadań powiatowych oraz zadań gminnych przeznaczonych do dofinansowania w roku 2021 r. była 6-krotnie zmieniana, w związku z zaistnieniem okoliczności przewidzianych w art. 26 ust. 6 ustawy o RFRD.³⁷ Zgodnie z ostatnią aktualizacją³⁸ zaplanowano do realizacji na liście podstawowej:

- 45 zadań powiatowych, z tego 16 zadań kontynuowanych wieloletnich, 22 zadania jednoroczne oraz 7 nowych zadań wieloletnich z łączną kwotą dofinansowania w roku 2021 w wysokości 62 489 729,55 zł,
- 137 zadań gminnych, z tego 60 kontynuowanych zadań wieloletnich, 68 zadań jednorocznych oraz 9 nowych zadań wieloletnich z łączną kwotą dofinansowania w wysokości 89 721 206,89 zł.

Na podstawie listy zadań powiatowych oraz zadań gminnych przeznaczonych do dofinansowania w danym województwie wojewoda zawiera umowy z wnioskodawcami o udzielenie dofinansowania zadania powiatowego albo zadania gminnego. Umowa stanowi zapewnienie dofinansowania określonego w niej zadania powiatowego albo zadania gminnego oraz oznacza zaciągnięcie przez wojewodę zobowiązań do wysokości wskazanej w umowie.

W związku z realizacją zadań powiatowych i gminnych dofinansowanych z RFRD w roku 2021 Wojewoda zawarł:

- 78 umów na zadania gminne, z czego realizowanych było 77 umów, jedna umowa wygasła z powodu niewszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia,
- 30 umów na zadania powiatowe, z czego realizowanych było 29 umów, jedna umowa wygasła z powodu nierozpoczęcia robót budowlanych.

Z lat poprzednich (2019 i 2020), zgodnie z zatwierdzoną listą podstawową kontynuacji podlegało 60 umów na zadania gminne i 16 na zadania powiatowe³⁹.

Łącznie w roku 2021 z RFRD realizując zadania jednoroczne Wojewoda Łódzki dofinansował 90 umów, realizacji podlegały również 92 umowy na zadania wieloletnie.⁴⁰

Z podpisanych w roku 2021 umów w przypadku 88 zawarte zostały aneksy, część tych umów aneksowana była dwu lub nawet trzykrotnie. Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy o RFRD zmianie z przyczyn obiektywnych może ulec termin oddania zadania do użytkowania. W przypadku 26 umów aneksy zawarte zostały w związku z koniecznością zmiany terminu realizacji zadania, w przypadku 68 umów aneksy zawarte zostały również/albo w związku z koniecznością zmiany wysokości dofinansowania.

Kontroli poddano 7 umów⁴¹ jednorocznych zawartych w roku 2021 i ustalono, że:

- zawarte umowy spełniały wymogi wynikające z art. 28 ust. 4 ustawy o RFRD,
- wypłata środków następowała po złożeniu przez Beneficjentów wniosków o płatność na drukach zgodnych ze wzorem będącym załącznikiem do umowy o dofinansowanie oraz po potwierdzeniu, że Beneficjent zawarł umowę z Wykonawcą na realizację zadania,

³⁷ Dokonywane zmiany wynikały z oszczędności wykazywanych przez beneficjentów po przeprowadzeniu procedury udzielenia zamówienia publicznego.

³⁸ pismo RT.3141.20.2021 z dnia 22 grudnia 2021 r.

³⁹ faktyczne dofinansowanie w roku 2021 otrzymały 23 zadania gminne i 9 zadań powiatowych

⁴⁰ Łącznie 182 umowy

⁴¹ Umowy nr: 45/P/2021, 73/G/2021, 88/G/2021, 36/P/2021, 134/G/2021, 61/G/2021, 26/P/2021

- realizacja 5 umów⁴² została zakończona a Beneficjenci złożyli rozliczenia końcowe zgodne ze wzorem będącym załącznikiem do umowy o dofinansowanie. Realizacja tych zadań zakończyła się w terminie wynikającym z umowy,
- załącznikami do wniosków o rozliczenie końcowe były w szczególności: informacja finansowa dotycząca rozliczenia oraz źródeł finansowania zawierająca dane o fakturach, które zostały sfinansowane/dofinansowane ze środków RFRD, faktury wraz z potwierdzenia dokonania płatności na rzecz Wykonawców prac, pozwolenie na użytkowanie,
- każdy z Beneficjentów we wniosku o rozliczenie końcowe potwierdził montaż tablic informacyjnych,
- wszystkie poddane kontroli umowy były aneksowane. W dwóch przypadkach przedłużono termin zakończenia realizacji zadania w pozostałych przypadkach zmianie uległa kwota dofinansowania. Po zawarciu umów z Wykonawcą wskazano faktyczne koszty realizacji zadania a więc i kwotę dofinansowania,
- w żadnym przypadku okres między datą rozpoczęcia realizacji inwestycji a wskazanym w umowie terminem zakończenia realizacji zadania nie przekroczył 12 m-cy.⁴³

Po zawarciu umowy na realizację zadania Wojewoda przekazuje wnioskodawcy dofinansowanie. Dofinansowanie na zadania powiatowe oraz zadania gminne, których przewidywany czas realizacji jest nie dłuższy niż 12 miesięcy, może zostać przekazane do dnia 31 grudnia roku, na który w planie finansowym Funduszu przeznaczono środki na dofinansowanie tych zadań. Ustalono, że wszystkie środki zostały przekazane wnioskodawcom do dnia 31 grudnia 2021 r.

Na podstawie zestawienia przygotowanego przez Kontrolowanego ustalono, że dofinansowanie z Funduszu na rok 2021 zostało przekazane na realizację 108 umów zawartych w 2021 r. – wartość przekazanego dofinansowania wyniosła 89 646 110,16 zł oraz 32 wieloletnich umów zawartych w latach poprzednich – wartość przekazanego dofinansowania wyniosła 49 782 288,99 zł. Informację na temat rozliczenia powyższych umów przedstawia poniższa tabela:

Liczba umów w przypadku których Wnioskodawcy złożyli rozliczenie dofinansowania w zakresach rzeczowym i finansowym do dnia 31 grudnia 2021 r.		Liczba umów w przypadku których Wnioskodawcy złożyli rozliczenie dofinansowania w zakresach rzeczowym i finansowym w dniach od 1 stycznia do 31 marca 2022 r.	
powiat	gmina	powiat	gmina
13	53	9	28
Faktyczna wartość dofinansowania wynikająca z umów w przypadku których Wnioskodawcy złożyli rozliczenie dofinansowania w zakresach rzeczowym i finansowym według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. ⁴⁴		Faktyczna wartość dofinansowania wynikająca z umów w przypadku których Wnioskodawcy złożyli rozliczenie dofinansowania w zakresach rzeczowym i finansowym według stanu na dzień 31 marca 2022 r. ⁴⁵	
powiat	gmina	powiat	gmina
49 185 076,40	48 055 175,28	68 037 321,00	83 723 606,28

Opracowanie Zespołu Kontrolerów na podstawie danych przekazanych przez Kontrolowanego

Z powyższego wynika, że do dnia 31 grudnia 2021 r. rozliczona i zakończona została realizacja 36,3% a według stanu na dzień 31 marca 2022 r. – 56,6% realizowanych umów.⁴⁶ Pozostałe umowy są w trakcie realizacji.

Ocena
cząstkowa

Ogłoszenie o naborze zawierało niezbędne informacje przewidziane w ustawie o RFRD i zostało udostępnione na stronie podmiotowej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego.

Nabór został ogłoszony w terminie wskazanym w art. 21 ust. 3 ustawy o RFRD.

⁴² Umowy nr: 26/P/2021, 61/G/2021, 134/G/2021, 36/P/2021, 88/G/2021

⁴³ Zadania jednoroczne – data rozpoczęcia realizacji inwestycji to faktycznie data zawarcia umowy z Wykonawcom prac

⁴⁴ W przypadku umów wieloletnich wskazano faktyczne dofinansowanie uzyskane we wszystkich latach realizacji zadania

⁴⁵ W przypadku umów wieloletnich wskazano faktyczne dofinansowanie uzyskane we wszystkich latach realizacji zadania

⁴⁶ Realizowanych tj. 182 umów

Ocena wniosków dokonana została przez Komisję, która została powołana oraz działała zgodnie z wymogami wynikającymi z art. 22 ustawy o RFRD.

Wymogi w zakresie złożenia oraz formalnej oceny wniosków tj. termin złożenia oraz wezwania do uzupełnienia, klauzule wymagane w wezwaniu oraz termin uzupełnienia wniosku przez Wnioskodawcę, wskazane w art. 23 ustawy o RFRD zostały spełnione.

Komisja dokonywała oceny wniosków o dofinansowanie biorąc pod uwagę kryteria wskazane w art. 24 ust. 1 ustawy o RFRD. Ocena wniosków odbywała się na kartach oceny merytorycznej. Wątpliwości budzi fakt rozbieżności ocen poszczególnych członków Komisji w odniesieniu do ocenianych wniosków. Może to oznaczać, że zasady oceny poszczególnych kryteriów nie zostały w odpowiedni sposób określone (doprecyzowane).

Na podstawie dokumentacji przekazanej w toku kontroli brak jest możliwości potwierdzenia, że ocena poszczególnych wniosków odbyła się w terminie wskazanym w art. 24 ust. 2 ustawy o RFRD.

W żadnym przypadku wysokość dofinansowania nie przekroczyła 80% kosztów realizacji zadania. Przed zawarciem umowy Kontrolowany potwierdzał, że środki własne jednostki samorządu terytorialnego przeznaczone na realizację zadania nie pochodzą z budżetu państwa ani z budżetu UE.

Po wyłonieniu wykonawcy Beneficjenci informowali Wojewodę o zawarciu z wykonawcą umowy na realizację zadania objętego dofinansowaniem. Dopiero po otrzymaniu powyższej informacji oraz po złożeniu przez Beneficjenta wniosku o płatność następowała wypłata środków na konta jst.

Listy zadań powiatowych oraz zadań gminnych były 6-krotnie zmieniane. Dokonując powyższych zmian Wojewoda przekazywał informację w tym zakresie Ministrowi Infrastruktury oraz Prezesowi Rady Ministrów. Zmiany na listach odbywały się na bieżąco i wynikały z oszczędności wykazywanych przez Beneficjentów po przeprowadzeniu procedury udzielenia zamówienia publicznego lub w przypadku rozwiązania umowy o dofinansowanie.

Umowy o dofinansowanie spełniały wymogi wynikające z art. 28 ust. 4 ustawy o RFRD. Z podpisanych w roku 2021 umów na zadania gminne oraz zadania powiatowe w przypadku 81,4% umów zawarte zostały aneksy. Część tych umów aneksowana była więcej niż jeden raz. Aneksy zawarte zostały w związku z koniecznością zmiany terminu realizacji zadania lub w związku z koniecznością zmiany wysokości dofinansowania.

Do dnia 31 grudnia 2021 r. rozliczona i zakończona została realizacja 36,3% a według stanu na dzień 31 marca 2022 r. – 56,6% realizowanych umów. Pozostałe umowy są w trakcie realizacji, a środki pozostają na kontach jednostek samorządu terytorialnego.

2.4 Ogłoszenie o naborze z dnia 10 marca 2021 r.

Opis stanu faktycznego

Na rok 2021 województwo łódzkie otrzymało dodatkowe środki przeznaczone na dofinansowanie zadań mających na celu wyłącznie poprawę bezpieczeństwa ruchu pieszych na obszarze oddziaływania przejść dla pieszych w wysokości 27 770 183,15 zł.⁴⁷ W piśmie Ministra Infrastruktury wskazano, że kwota dofinansowania pojedynczego zadania nie może przekroczyć 200 000,00 zł

Biorąc pod uwagę wymogi wynikające z ustawy o RFRD wojewoda dokonał podziału przyznanych środków w proporcji: 70% na zadania gminne i 30% na zadania powiatowe.

Nabór wniosków o dofinansowanie zadań mających na celu wyłącznie poprawę bezpieczeństwa ruchu pieszych w obszarze oddziaływania przejść dla pieszych ogłoszony został w dniu 10 marca 2021 r.

Ogłoszenie spełniało wszystkie wymogi ustawy o RFRD, zostało udostępnione na stronie BIP urzędu w dniu 10 marca 2021 r.⁴⁸

⁴⁷ Pismo nr DDP-5.4520..2021 z dnia 5 marca 2021 r.

⁴⁸ W ogłoszeniu wskazano w szczególności:

Nabór przeprowadziła Komisja. Ustalono, że Komisja powołana została Zarządzeniem nr 84/2021 Wojewody Łódzkiego z dnia 13 kwietnia 2021 r. w sprawie powołania Komisji do oceny wniosków o dofinansowanie zadań powiatowych oraz zadań gminnych w ramach „Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg”. Skład Komisji zgodny był z wymogami ustawy o RFRD.⁴⁹

W terminie składania wpłynęły do Urzędu 184 wnioski:

- 82 wnioski na zadania gminne,
- 102 wnioski na zadania powiatowe.

Złożone wnioski podlegały ocenie formalnej oraz ocenie merytorycznej. Po dokonaniu oceny formalnej jeden wniosek odrzucono, ponieważ został złożony na przejście dla pieszych na drodze krajowej nr 91.

Ze wszystkich złożonych wniosków 142 wymagało uzupełnienia. Wszystkie wnioski zostały uzupełnione. Ocenie merytorycznej poddane zostały 183 wnioski, w tym:

- 81 wniosków na zadania gminne jednoroczne,
- 102 wnioski na zadania powiatowe jednoroczne.

Zgodnie z art. 24 ust. 1a ustawy o RFRD w przypadku naboru na dofinansowanie zadań mających na celu wyłącznie poprawę bezpieczeństwa ruchu pieszych na obszarze oddziaływania przejść dla pieszych dokonując oceny merytorycznej Komisja bierze pod uwagę wyłącznie poprawę jakości życia mieszkańców oraz stanu bezpieczeństwa ruchu pieszych w obszarze oddziaływania przejścia dla pieszych.

Ustalono, że dokonując oceny merytorycznej brano pod uwagę następujące kryteria, określone w ogłoszeniu:

- liczba zdarzeń drogowych,
- liczba osób zabitych i rannych,
- liczba punktów użyteczności publicznej,
- usytuowanie przejścia wobec punktów o szczególnym znaczeniu dla społeczności lokalnej,
- wpływ przejścia na poprawę bezpieczeństwa i rozwój społeczny, gospodarczy.

Wszystkie wnioski otrzymały pozytywną ocenę i zostały umieszczone na liście podstawowej zadań powiatowych i zadań gminnych uszeregowane od najbardziej do najmniej priorytetowych. Jako najbardziej priorytetowe zostały uznane zadania z największą liczbą zdarzeń drogowych, kolejne to zadania z największą liczbą osób zabitych i rannych.

Wyniki pracy Komisji zostały opisane w *Protokole Komisji do oceny wniosków o dofinansowanie zadań powiatowych oraz zadań gminnych w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg* z dnia 5 maja 2021 r. W Protokole wskazano, że ocena wniosków dokonana została w dniach od 13 kwietnia do 5 maja 2021 r. Załącznikiem do Protokołu jest ustalona przez Komisję lista zadań powiatowych oraz zadań gminnych rekomendowanych do dofinansowania ze środków Funduszu.

Kontroli poddano 9 wniosków o dofinansowanie, z tego 4 wnioski o dofinansowanie zadań gminnych⁵⁰ i 5 zadań powiatowych⁵¹ i ustalono:

-
- wysokość środków przeznaczonych na dofinansowanie zadań powiatowych oraz zadań gminnych w ramach naboru określono na kwotę 27 770 183,15 zł w tym na: zadania powiatowe – 8 331 054,95 zł a na zadania gminne – 19 439 128,20 zł
 - kwotę pojedynczego dofinansowania (zadania), która nie mogła przekroczyć 200 000,00 zł,
 - liczbę wniosków, które mogły składać podmioty tj.: powiaty – 8 wnioski, przy czym jeden wniosek dotyczy jednego zadania – jednego przejścia dla pieszych z wyłączeniem skrzyżowań, gminy – 6 wniosków, przy czym jeden wniosek dotyczy jednego zadania – jednego przejścia dla pieszych z wyłączeniem skrzyżowań. W ogłoszeniu wskazano, że złożenie większej ilości wniosków spowoduje wyeliminowanie z oceny formalnej i merytorycznej wszystkich złożonych wniosków;
 - zakres i cel zadań oraz warunki realizacji i zakres przedmiotowy zadań objętych dofinansowaniem;
 - kryteria klasyfikacji przejść dla pieszych do objęcia dofinansowaniem;
 - podano termin naboru wniosków 30 dni od dnia publikacji ogłoszenia, tj. do 9 kwietnia 2021 r. oraz wskazano sposób ich składania tj. wyłącznie elektronicznie.

Do ogłoszenia załączono wzór wniosku oraz harmonogramu rzeczowo – finansowego.

⁴⁹ W skład Komisji weszło 5 osób, w tym: Przewodniczący – Dyrektor Wydziału Rolnictwa i Transportu Łódzkiego UW, Członkowie: Kierownik Oddziału Inwestycji w Wydziale Rolnictwa i Transportu Łódzkiego UW, Naczelnik Wydziału Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego i Zarządzania Ruchem GDDKiA, Starszy Inspektor w Wydziale Inspekcji i Kontroli Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Łodzi, specjalista Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej w Łodzi.

⁵⁰ Wnioski nr: wnioski nr: 49/2021, 67/2021, 98/2021, 127/2021

- badane wnioski zostały złożone w terminie,
- wszystkie wnioski wymagały uzupełnienia/poprawy, wezwanie nastąpiło w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku, w wezwaniu znajdowało się pouczenie wymagane art. 23 ust. 5 ustawy o RFRD,
- w terminie wynikającym z ustawy o RFRD Beneficjenci uzupełnili/poprawili wnioski,
- termin oceny wniosków o dofinansowanie wynikający z art. 24 ust. 2 ustawy o RFRD został dotrzymany.

Lista zadań rekomendowanych do dofinansowania w ramach RFRD przekazana została Ministrowi Infrastruktury pismem z dnia 22 czerwca 2021 r.⁵² W piśmie wskazano, że poziom dofinansowania poszczególnych zadań został ustalony w maksymalnej wysokości 80% kosztów kwalifikowanych zadania. Biorąc pod uwagę, że pula dostępnych środków w ramach konkursu przewyższyła łączną kwotę dofinansowania wynikającą ze złożonych wniosków wszystkie wnioski, które zostały pozytywnie ocenione pod względem formalnym, znalazły się na liści podstawowej.

Zgodnie z art. 24 ust. 9 ustawy o RFRD Komisja pisemnie informuje wnioskodawcę o umieszczeniu zadania na liście. Ustalono, że Wnioskodawcy zostali powiadomieni o umieszczeniu zadania na liście sporządzonej przez Komisję pismami z dnia 16 czerwca 2021 r. a następnie po zatwierdzeniu list w dniach 29 lipca – 2 sierpnia 2021 r. Beneficjenci ponownie byli informowani o przyznanej dofinansowaniu i wzywani do przekazania dokumentacji niezbędnej do przygotowania umów o dofinansowanie.

Listy zadań mających na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu pieszych w obszarze oddziaływania przejść dla pieszych zatwierdzone zostały w dniu 26 lipca 2021 r. Zgodnie z zatwierdzoną Listą zaplanowano dofinansowanie 183 zadań a łączna kwota dofinansowania to 18 034 673,00 zł. Przyznane dofinansowanie dla wszystkich zadań wynosiło 80% wartości inwestycji.

Ustalono, że Wojewoda Łódzki co miesiąc przekazywał Ministrowi Infrastruktury harmonogramy przekazywania środków.

Kontrolowany zawarł 165 umów na dofinansowanie zadań z RFRD, z tego 91 na realizację zadań powiatowych i 74 na realizację zadań gminnych. Dodatkowo ustalono, że 2 umowy na realizację zadań gminnych wygasły z mocy prawa na podstawie art. 28 ust. 7 i 8 ustawy o RFRD.

Zgodnie z zawartymi umowami do dnia 31 grudnia 2021 r. zostały przekazane na konta Beneficjentów środki w wysokości: 8 178 324,68 zł na zadania powiatowe oraz 6 570 669,21 zł na zadania gminne.

Dokonując kontroli realizacji 9 umów⁵³ dofinansowanych ze środków na zadania mające na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu pieszych w obszarze oddziaływania przejść dla pieszych z roku 2021 ustalono, że:

- zawarte umowy spełniały wymogi wynikające z art. 28 ust. 4 ustawy o RFRD,
- 1 z powyższych umów⁵⁴ została zakończona a Beneficjent złożył rozliczenie końcowe zgodne ze wzorem będącym załącznikiem do umowy o dofinansowanie. Realizacja umowy zakończyła się w terminie. Załącznikami do wniosku o rozliczenie końcowe były w szczególności: informacja finansowa dotycząca rozliczenia oraz źródeł finansowania zawierająca dane o fakturach, które zostały sfinansowane/dofinansowane ze środków RFRD, faktury wraz z potwierdzenia dokonania płatności na rzecz Wykonawców prac,
- wszystkie umowy były aneksowane. Sporządzane do zawartej umowy aneksu dotyczyły obniżonej kwoty rzeczywistej robót kwalifikowalnych zadania i adekwatnie obniżonej kwoty dofinansowania, oraz zmiany terminu zakończenia robót budowlanych. Wydłużenie terminu wykonania zadania argumentowane było głównie warunkami atmosferycznych (sezon zimowy niesprzyjający wykonywaniu robót drogowych) oraz sytuacją związaną z pandemią koronawirusa COVID-19,
- w żadnym przypadku czas między datą rozpoczęcia realizacji inwestycji a wskazanym w umowie terminem zakończenia realizacji zadania nie przekroczył 12 m-cy.⁵⁵

Informację na temat rozliczenia umów zawartych z jst (91 na zadania powiatowe i 72 na zadania gminne) przedstawia poniższa tabela:

Liczba umów w przypadku których	Liczba umów w przypadku których
---------------------------------	---------------------------------

⁵¹ wnioski nr: 23/2021, 74/2021, 97/2021, 110/2021, 111/2021

Wnioskodawcy złożyli rozliczenie dofinansowania w zakresach rzeczowym i finansowym do dnia 31 grudnia 2021 r.		Wnioskodawcy złożyli rozliczenie dofinansowania w zakresach rzeczowym i finansowym w dniach od 1 stycznia do 31 marca 2022 r.	
powiat	gmina	powiat	gmina
1	3	9	13
Faktyczna wartość dofinansowania wynikająca z umów w przypadku których Wnioskodawcy złożyli rozliczenie dofinansowania w zakresach rzeczowym i finansowym według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.		Faktyczna wartość dofinansowania wynikająca z umów w przypadku których Wnioskodawcy złożyli rozliczenie dofinansowania w zakresach rzeczowym i finansowym według stanu na dzień 31 marca 2022 r.	
powiat	gmina	powiat	gmina
73 844,00	90 114,00	992 993,00	989 925,21

Opracowanie Zespołu Kontrolerów na podstawie danych przekazanych przez Kontrolowanego

Z powyższego wynika, że do dnia 31 grudnia 2021 r. rozliczone, zakończone zostało 2,5% zawartych umów a według stanu na dzień 31 marca 2022 r. zakończona została realizacja 16% zawartych umów. Pozostałe umowy są w trakcie realizacji a środki pozostają na kontach jst.

Ocena
cząstkowa

Ogłoszenie o naborze zawierało informacje przewidziane w ustawie o RFRD i zostało udostępnione na stronie podmiotowej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego.

Nabór został ogłoszony w terminie wskazanym w art. 21 ust. 3 ustawy o RFRD.

Ocena wniosków dokonana została przez Komisję, która została powołana oraz działała zgodnie z wymogami wynikającymi z art. 22 ustawy o RFRD.

Wymogi w zakresie złożenia oraz formalnej oceny wniosków tj. termin złożenia oraz wezwania do uzupełnienia, klauzule wymagane w wezwaniu oraz termin uzupełnienia wniosku przez Wnioskodawcę, wskazane w art. 23 ustawy o RFRD zostały spełnione.

W żadnym przypadku wysokość dofinansowania nie przekroczyła 80% kosztów realizacji zadania. Przed zawarciem umowy Kontrolowany potwierdzał, że środki własne jednostki samorządu terytorialnego przeznaczone na realizację zadania nie pochodzą z budżetu państwa ani z budżetu UE.

Po wyłonieniu wykonawcy Beneficjenci informowali Wojewodę o zawarciu z wykonawcą umowy na realizację zadania objętego dofinansowaniem. Dopiero po otrzymaniu powyższej informacji oraz po złożeniu przez Beneficjenta wniosku o płatność następowała wypłata środków na konta jst.

Umowy o dofinansowanie spełniały wymogi wynikające z art. 28 ust. 4 ustawy o RFRD.

Do dnia 31 grudnia 2021 r. rozliczone, zakończone zostało 2,5% zawartych umów a według stanu na dzień 31 marca 2022 r. zakończona została realizacja 16% zawartych umów. Pozostałe umowy są w trakcie realizacji a środki pozostają na kontach jst.

2.5 Ogłoszenie o naborze z dnia 6 lipca 2021 r.

Opis stanu
faktycznego

Ogłoszenie o naborze z dnia 6 lipca 2021 r. (nabór uzupełniający) na zadania mające na celu wyłącznie poprawę bezpieczeństwa ruchu pieszych w obszarze oddziaływania

⁵² Znak: RT.3141.11.2021

⁵³ Umowy nr: 23/PP/2021, 35/GP/2021, 69/GP/2021, 9/PP/2021, 20/PP/2021, 61/GP/2021, 21/PP/2021, 38/PP/2021, 24/GP/2021

⁵⁴ Umowa nr 9/PP/2021 z dnia 14 września 2021 r.

⁵⁵ Zadania jednoroczne – data rozpoczęcia realizacji inwestycji to faktycznie data zawarcia umowy z Wykonawcom prac

przejsć dla pieszych spełniało wszystkie wymogi ustawy i zostało zamieszczone na stronie BIP Urzędu w dniu 6 lipca 2021 r.⁵⁶ Ogłoszenie spełniało wszystkie wymogi ustawy o RFRD.

W terminie składania wpłynęło do Urzędu 80 wniosków:

- 30 wniosków na zadania gminne,
- 50 wniosków na zadania powiatowe.

Ze wszystkich złożonych wniosków 64 wymagało uzupełnienia/poprawy. Po dokonaniu oceny poprawności formalnej wniosków pozostawiono bez rozpatrzenia 2 wnioski na zadania gminne⁵⁷ ponieważ nie zostały uzupełnione w ustawowym terminie 7 dni.

Tryb, zasady oraz kryteria oceny merytorycznej w powyższym naborze nie uległy zmianie w stosunku do naboru wszczętego w dniu 10 marca 2021 r.

Ocenie merytorycznej poddanych zostało 78 wniosków, w tym:

- 28 wniosków na zadania gminne jednoroczne,
- 50 wniosków na zadania powiatowe jednoroczne.

Wszystkie wnioski otrzymały pozytywną ocenę i zostały umieszczone na liście podstawowej zadań powiatowych i zadań gminnych uszeregowane od najbardziej do najmniej priorytetowych. Jako najbardziej priorytetowe zostały uznane zadania z największą liczbą zdarzeń drogowych, kolejne to zadania z największą liczbą osób zabitych i rannych.

Wyniki pracy Komisji zostały opisane w *Protokole Komisji do oceny wniosków o dofinansowanie zadań powiatowych oraz zadań gminnych w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg* z dnia 30 sierpnia 2021 r. W Protokole wskazano, że ocena wniosków dokonana została w dniach od 6 do 30 sierpnia 2021 r. Załącznikiem do Protokołu jest ustalona przez Komisję lista zadań powiatowych oraz zadań gminnych rekomendowanych do dofinansowania ze środków Funduszu.

Kontroli poddano 7 wniosków o dofinansowanie, z tego 4 wnioski o dofinansowanie zadań gminnych⁵⁸ i 3 zadań powiatowych⁵⁹ i ustalono:

- badane wnioski zostały złożone w terminie,
- 6⁶⁰ wniosków wymagało uzupełnienia/poprawy, wezwaniu nastąpiło w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku, w wezwaniu znajdowało się pouczenie wymagane art. 23 ust. 5 ustawy o RFRD,
- w przypadku 2 wniosków⁶¹ Komisja ponownie wezwała Beneficjenta do uzupełnienia/poprawy wniosków. W pierwszym przypadku wezwanie dotyczyło użycia właściwego, zgodnego ze wzorem druku wniosku a w drugim przypadku wezwanie dotyczyło złożenia dodatkowych wyjaśnień. Beneficjent uzupełnił wnioski w ustawowym terminie,
- 2 wnioski⁶² pozostawiono bez rozpatrzenia ponieważ Beneficjent nie uzupełnił ich w terminie przewidzianym w ustawie o RFRD.

Ustalono, że termin oceny wniosków o dofinansowanie wynikający z art. 24 ust. 2 ustawy o RFRD został dotrzymany.

Lista zadań rekomendowanych do dofinansowania w ramach RFRD przekazana została

⁵⁶ W ogłoszeniu wskazano w szczególności:

- wysokość pozostałych środków, nie wyczerpanych w poprzednim naborze określono na 9 735 510,15 zł, z tego zadania powiatowe – 4 867 755,08 zł, zadania gminne – 4 867 755,07 zł;
- liczbę wniosków, które mogły składać podmioty tj.: powiaty – 8 wniosków, przy czym jeden wniosek dotyczy jednego zadania – jednego przejścia dla pieszych z wyłączeniem skrzyżowań, gminy – 6 wniosków, przy czym jeden wniosek dotyczy jednego zadania – jednego przejścia dla pieszych z wyłączeniem skrzyżowań. W ogłoszeniu wskazano, że złożenie większej ilości wniosków spowoduje wyeliminowanie z oceny formalnej i merytorycznej wszystkich złożonych wniosków;
- zakres i cel zadań oraz warunki realizacji i zakres przedmiotowy zadań objętych dofinansowaniem;
- kryteria klasyfikacji przejść dla pieszych do objęcia dofinansowaniem;
- podano termin naboru wniosków 30 dni od dnia publikacji ogłoszenia, tj. do 5 sierpnia 2021 r. oraz wskazano sposób ich składania tj. wyłącznie elektronicznie.

⁵⁷ Wnioski nr 214/2021 i 215/2021

⁵⁸ Wnioski nr: 214/2021, 215/2021, 265/2021, 266/2021

⁵⁹ wnioski nr: 252/2021, 260/2021, 261/2021

⁶⁰ Wnioski nr: 214/2021, 215/2021, 260/2021, 261/2021, 265/2021, 266/2021

⁶¹ Wnioski nr: 260/2021, 261/2021

⁶² Wnioski nr: 214/2021, 215/2021

Ministrowi Infrastruktury pismem z dnia 8 września 2021 r.⁶³ W piśmie wskazano, że poziom dofinansowania poszczególnych zadań został ustalony w maksymalnej wysokości 80% kosztów kwalifikowanych zadania. Biorąc pod uwagę, że pula dostępnych środków w ramach konkursu przewyższyła łączną kwotę dofinansowania wynikającą ze złożonych wniosków wszystkie wnioski, które zostały pozytywnie ocenione pod względem formalnym, znalazły się na liście podstawowej.

Ustalono, że Wnioskodawcy na podstawie art. 24 ust. 9 ustawy o RFRD zostali powiadomieni o umieszczeniu zadania na liście sporządzonej przez po zatwierdzeniu list w dniach 16-17 września 2021 r. Beneficjenci wzywani byli do potwierdzenia gotowości do podpisania umowy o dofinansowanie oraz do przekazania dokumentacji niezbędnej do przygotowania umów o dofinansowanie.

Lista zadań mających na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu pieszych w obszarze oddziaływania przejść dla pieszych zatwierdzona została w dniu 4 października 2021 r. Zgodnie z zatwierdzoną Listą zaplanowano dofinansowanie 78 zadań zgodnie z przygotowaną przez Wojewodę Listą zadań rekomendowanych. Przyznane dofinansowanie dla wszystkich zadań wynosiło 80% wartości inwestycji.

Ustalono, że Wojewoda Łódzki co miesiąc przekazywał Ministrowi Infrastruktury harmonogramy przekazywania środków.

Kontrolowany zawarł 75 umów na dofinansowanie zadań z RFRD, z tego 48 na realizację zadań powiatowych i 27 na realizację zadań gminnych. Żadna z zawartych umów nie wygasła z mocy prawa na podstawie art. 28 ust. 7 i 8 ustawy o RFRD. Ze wszystkich zawartych umów w przypadku 44 zawarte zostały aneksy w związku z potrzebą wydłużenia terminu realizacji zadania i/lub zmiany kwoty dofinansowania.

Zgodnie z zawartymi umowami do dnia 31 grudnia 2021 r. zostały przekazane na konta Beneficjentów środki w wysokości 7 079 942,00 zł, z tego na zadania powiatowe w kwocie 4 440 089,00 oraz 2 639 853,00 zł na zadania gminne.

Umowy na realizację zadań zawierane były w grudniu 2021 r. Do dnia 31 grudnia 2021 r. nie została rozliczona żadna umowa a według stanu na dzień 31 marca 2022 r. zakończona została realizacja 4% zawartych umów. Pozostałe umowy są w trakcie realizacji a środki pozostają na kontach jst.

Dokonując kontroli realizacji 5 umów⁶⁴ dofinansowanych ze środków na zadania mające na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu pieszych w obszarze oddziaływania przejść dla pieszych z roku 2021 ustalono, że:

- zawarte umowy spełniały wymogi wynikające z art. 28 ust. 4 ustawy o RFRD,
- żadna z powyższych umów nie została zakończona,
- 4 umowy były aneksowane. Sporządzane do zawartej umowy aneksy dotyczyły obniżonej kwoty rzeczywistej robót kwalifikowalnych zadania i adekwatnie obniżonej kwoty dofinansowania, oraz zmiany terminu zakończenia robót budowlanych. Wydłużenie terminu wykonania zadania argumentowane było głównie warunkami atmosferycznych (sezon zimowy niesprzyjający wykonywaniu robót drogowych) oraz sytuacją związaną z pandemią koronawirusa COVID-19,
- wszyscy Beneficjenci zawarli umowy na realizację zadań objętych dofinansowaniem. Dopiero po otrzymaniu kopii umów z Wykonawcami Wojewoda przekazywał środki na rachunki Beneficjentów,
- w żadnym przypadku czas między datą rozpoczęcia realizacji inwestycji a wskazanym w umowie terminem zakończenia realizacji zadania nie przekroczył 12 m-cy.⁶⁵

Ocena
częstkowa

Ogłoszenie o naborze zawierało niezbędne informacje przewidziane w ustawie o RFRD i zostało udostępnione na stronie podmiotowej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego.

Nabór został ogłoszony w terminie wskazanym w art. 21 ust. 3 ustawy o RFRD.

Ocena wniosków dokonana została przez Komisję, która została powołana oraz działała zgodnie z wymogami wynikającymi z art. 22 ustawy o RFRD.

⁶³ Znak: RT-III.3141.42.2021

⁶⁴ Umowy nr: 34/PP/2021, 14/PP/2021, 44/PP/2021, 28/GP/2021, 13/GP/2021

⁶⁵ Zadania jednoroczne – data rozpoczęcia realizacji inwestycji to faktycznie data zawarcia umowy z Wykonawcom prac

Ocena wniosków odbyła się w terminie wskazanym w art. 24 ust. 2 ustawy o RFRD.

Wymogi w zakresie złożenia oraz formalnej oceny wniosków tj. termin złożenia oraz wezwania do uzupełnienia, klauzule wymagane w wezwaniu oraz termin uzupełnienia wniosku przez Wnioskodawcę, wskazane w art. 23 ustawy o RFRD zostały spełnione.

W żadnym przypadku wysokość dofinansowania nie przekroczyła 80% kosztów realizacji zadania. Przed zawarciem umowy Kontrolowany potwierdzał, że środki własne jednostki samorządu terytorialnego przeznaczone na realizację zadania nie pochodzą z budżetu państwa ani z budżetu UE.

Po wyłonieniu wykonawcy Beneficjenci informowali Wojewodę o zawarciu z wykonawcom umowy na realizację zadania objętego dofinansowaniem. Dopiero po otrzymaniu powyższej informacji oraz po złożeniu przez Beneficjenta wniosku o płatność następowała wypłata środków na konta jst.

Umowy o dofinansowanie spełniały wymogi wynikające z art. 28 ust. 4 ustawy o RFRD. Z podpisanych w roku 2021 umów na zadania gminne oraz zadania powiatowe w przypadku 58,7% umów zawarte zostały aneksy. Aneksy zawarte zostały w związku z koniecznością zmiany terminu realizacji zadania lub/również w związku z konieczności zamiany wysokości dofinansowania.

Do dnia 31 grudnia 2021 r. nie została rozliczona żadna umowa a według stanu na dzień 31 marca 2022 r. zakończona została realizacja 4% zawartych umów. Pozostałe umowy są w trakcie realizacji a środki pozostają na kontach jst.

2.6 Nadzór nad realizacją umów i ich kontrola

Opis stanu faktycznego

Zapewnieniem dofinansowania zadania powiatowego albo zadania gminnego oraz potwierdzeniem zaciągnięcia przez wojewodę zobowiązania jest umowa o dofinansowanie.⁶⁶ Ustalono, że zawierane przez Wojewodę umowy o dofinansowanie spełniały wymogi art. 28 ust. 4 ustawy o RFRD. W umowach podpisywanych przez Wojewodę określano:

- przedmiot umowy,
- zasady finansowania zadania oraz zasady dokonywania płatności,⁶⁷ w szczególności określono przypadku kiedy Wojewoda może wstrzymać wypłatę dofinansowania,
- termin realizacji zadania, który został określony jako:
 - termin zakończenia realizacji zadania zgodny z wnioskiem o dofinansowanie,
 - termin zakończenia realizacji zadania (tj. zakończenia robót o charakterze budowlanym lub usług objętych zadaniem) w dniu zawarcia umowy,
 - termin oddania zadania do użytkowania, który został ustalony nie później niż 90 dni od upływu terminu zakończenia realizacji zadania (tj. zakończenia robót o charakterze budowlanym lub usług objętych zadaniem) w dniu zawarcia umowy.

W umowie wskazano, że dwa ostatnie terminy mogą zostać zmienione przez strony umowy w każdym czasie, z zastrzeżeniem, że termin oddania zadania do użytkowania może zostać wydłużony wyłącznie z przyczyn obiektywnych.

- koszty kwalifikowalne oraz koszty niekwalifikowalne zadania,
- zasady rozliczenia dofinansowania z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg oraz zwrotu

⁶⁶ Załącznikami do umowy o dofinansowanie zadań gminnych i zadań powiatowych są:

1. Załącznik nr 1 – Informacja o klasyfikacji dochodów i wydatków na zadanie w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg,
2. Załącznik nr 2 – Harmonogram rzeczowo-finansowy,
3. Załącznik nr 3 – Harmonogram przekazywania środków,
4. Załącznik nr 4 – Wzór wniosku o płatność,
5. Załącznik nr 5 – Wzór rozliczenia dofinansowania Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg oraz środków własnych Beneficjenta,
6. Załącznik nr 6 – Oświadczenie o braku możliwości odzyskania podatku VAT.

⁶⁷ Warunkiem wypłaty przez Wojewodę dofinansowania z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg Beneficjentowi – jest zawarcie przez niego pierwszej umowy na realizację Zadania z właściwym wykonawcą.

Wnioski o płatność, na podstawie, których przekazywane jest dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Wzór wniosku o płatność stanowi załącznik do umowy o dofinansowanie.

Beneficjent zobowiązuje się wraz z wnioskiem o płatność do złożenia dokumentów dotyczących realizacji Zadania

dofinansowania i uzyskanych przychodów związanych z realizacją zadania,⁶⁸

- zasady prowadzenia ewidencji księgowej i dokumentacji związanej z realizacją Zadania,
- obowiązki w zakresie promocji zadania,
- uprawnienia kontrolne Wojewody oraz podstawy wygaśnięcia z mocy prawa i rozwiązania umowy.

Zgodnie z art. 29 ustawy o RFRD Wnioskodawca, któremu zostało udzielone dofinansowanie, jest obowiązany do:

- prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych środków Funduszu oraz wydatków dokonywanych z tych środków. Potwierdzono, że w umowach o dofinansowanie zawarte są odpowiednie zapisy⁶⁹,
- przekazania rozliczenia dofinansowania w zakresach rzeczowym i finansowym w terminie określonym w umowie. Kontroli poddano 6 zadań, w przypadku których złożono rozliczenie końcowe. W przekazanej dokumentacji brak jest potwierdzenia dokonania weryfikacji i zatwierdzenia rozliczenia końcowego.

Nadzór nad realizacją zadań

Wojewoda nadzoruje spełnianie obowiązków przez Beneficjentów poprzez wnioski o płatność składane przez Beneficjentów, w których to Beneficjenci określają zakres zrealizowanych robót dotyczących zadania objętego dofinansowaniem przy wniosku o refundację.⁷⁰

Ustalono, że w umowach o dofinansowanie Wojewoda zawarł postanowienia, z których wynika, że Beneficjent zobowiązany jest do systematycznego monitorowania przebiegu realizacji Zadania oraz niezwłocznego informowania Wojewody o problemach związanych z jego realizacją, w formie pisemnej lub elektronicznej, w szczególności o zamiarze zaprzestania realizacji Zadania. Niespełnienie powyższego warunku nie wiąże się jednak z żadnymi sankcjami w stosunku do Beneficjenta, a brak obowiązków sprawozdawczych nie pozwala na weryfikację czy Beneficjenci realizują powyższe postanowienia umowy.

Dodatkowo z umowy o dofinansowanie zawieranej przez Wojewodę Łódzkiego wynika, że Beneficjent zobowiązany jest do składania Wojewodzie rozliczenia częściowego oraz rozliczenia końcowego dofinansowania zadania w zakresie rzeczowym i finansowym. Obowiązek składania rozliczeń oraz ich zakres można by uznać za substytut sprawozdawczości z realizacji zadania pozwalający Wojewodzie na sprawowanie bieżącego nadzoru nad właściwym wydatkowaniem środków z Funduszu. Jednakże biorąc pod uwagę, że w większości przypadków poddanych kontroli, wypłata dofinansowania następowała jednorazowo zawarte w umowie o dofinansowaniu postanowienia w zakresie rozliczenia częściowego nie mają zastosowania i Wojewoda otrzymuje informację o stanie realizacji zadania dopiero na etapie jego rozliczenia końcowego co może powodować brak bieżącej wiedzy o postępie realizacji zadania. Powyższe ma znaczenie w sytuacji gdzie duża część środków przekazanych jest w roku 2021 pozostaje na ich kontach bo zadania

⁶⁸ Beneficjent zobowiązany jest do składania Wojewodzie rozliczenia częściowego oraz rozliczenia końcowego dofinansowania Zadania w zakresie rzeczowym i finansowym, z uwzględnieniem poziomu dofinansowania określonego w § 2 ust. 1 i 3 Umowy. Wzór rozliczenia częściowego i końcowego stanowi załącznik do Umowy.

Beneficjent jest zobowiązany do wykorzystania i rozliczenia częściowego dofinansowania Zadania w terminie 60 dni od dnia przekazania przez Wojewodę transzy dofinansowania. Powyższy termin nie ma zastosowania do wykorzystania i rozliczenia ostatniej transzy dofinansowania przekazanej przez Wojewodę na realizację Zadania. Ostatnia transza powinna zostać rozliczona w rozliczeniu końcowym Zadania.

W przypadku niewykorzystania przez Beneficjenta na realizację Zadania transzy dofinansowania w części lub w całości i niezłożenia rozliczenia częściowego Wojewodzie, w terminie określonym w ust. 2 – zobowiązany jest on do zwrotu części lub całości transzy dofinansowania.

Beneficjent jest zobowiązany do rozliczenia końcowego dofinansowania Zadania w terminie nie dłuższym niż w ciągu 60 dni od dnia, w którym dokonana została przez Beneficjenta ostatnia płatność związana z dofinansowaniem na rzecz wykonawcy Zadania

⁶⁹ zobowiązujące Beneficjentów do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej dotyczącej realizacji zadania, z uwzględnieniem środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg oraz wydatków dokonywanych z tych środków w sposób przejrzysty, tak aby możliwa była identyfikacja poszczególnych operacji finansowych związanych z Zadaniem

⁷⁰ Zgodnie z wyjaśnieniami Kontrolowanego: Beneficjenci załączają również kserokopie faktur/y (potwierdzoną/ych za zgodność z oryginałem) dotycząca/ych części lub całości wykonanej inwestycji. Przy składanych przez Beneficjentów wnioskach o zaliczanie na poczet faktury, za wykonaną część lub całość zadania objętego dofinansowaniem Beneficjenci opisują zakres inwestycji przewidziany do realizacji. Także przekazanie środków Funduszu wiąże się z kontrolą Wojewody poprzez sprawowanie nadzoru pracowników Oddziału Inwestycji WRiT ŁUW w Łodzi w zakresie terminu objętego umową do rozliczenia refundowanych bądź zaliczkowo przekazanych środków. Potwierdzenie spełnienia obowiązków polega na ewentualnym monitorowaniu i pisemnym wezwaniu Beneficjentów do terminowego rozliczenia pozyskanych środków.

nie zostały zakończone.⁷¹ Również Wojewoda wskazał, że: *sprawuje nadzór nad właściwym wydatkowaniem środków Funduszu przez jednostki, którym udzielono dofinansowania przez dokonanie rozliczenia końcowego zadania ujętego w załączniku do umowy sprawdzając zakres wykonanego zadania, termin wykonania i sposób finansowania.*⁷²

Zgodnie z art. 31 ustawy o RFRD Wojewoda kontroluje sposób i terminowość wykonania:

- zadania, na które zostało udzielone dofinansowanie, mając na uwadze postanowienia umowy o udzielenie dofinansowania zadania powiatowego albo zadania gminnego,
- obowiązków nałożonych na jednostkę samorządu terytorialnego.

Przedmiotem kontroli powinna być prawidłowość wykorzystania dofinansowania środków z Funduszu, pod względem zgodności z przeznaczeniem oraz wysokości wykorzystanego dofinansowania a stopniem realizacji zadania, na które udzielono dofinansowania, oraz termin oddania do użytkowania.

Ustalono, że w roku 2021 prowadzono kontrolę 8 zadań dofinansowanych z Funduszu Dróg Samorządowych,⁷³ realizację 3 z tych zadań zakończono w roku 2021 w pozostałych przypadkach przedłużono termin realizacji zadania – oględziny przeniesiono na 2022 r.⁷⁴ Żadne zadanie objęte dofinansowaniem ze środków z roku 2021 nie było kontrolowane.

Ocena
częstkowa

Umowy o dofinansowanie zawierają postanowienia zobowiązujące Beneficjentów do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych środków Funduszu oraz wydatków dokonywanych z tych środków.

Wątpliwości budzi brak jednoznacznych postanowień w zawartych umowach w zakresie bieżącej sprawozdawczości w sytuacji gdy środki trafiają na konta Beneficjentów w zdecydowanej większości w jednej transzy dodatkowo jako zaliczka i pozostają na ich kontach w roku 2022, bo ostateczny termin zakończenia realizacji zadania w części umów przypada na II półrocze 2022 r. Oznacza to, że w roku 2022 Wojewoda tylko na wezwanie może otrzymać informację o stanie zaawansowania realizacji zadań.

Żadne zadanie objęte dofinansowaniem ze środków z roku 2021 nie zostało poddane kontroli.

2.6.1 Tablice informacyjne

Opis stanu
faktycznego

Kontroli poddano łącznie 6 umów o dofinansowanie w przypadku których Beneficjent złożył rozliczenie końcowe. Do wszystkich załączone zostały zdjęcia potwierdzające umieszczenie tablic informacyjnych, zgodnie z art. 38 ustawy o RFRD.

⁷¹ Informacja i liczbie rozliczonych umów i środków znajduje się we wcześniejszej części PWP

⁷² Zgodnie z wyjaśnieniami Kontrolowanego: *Beneficjent składając Sprawozdanie końcowe z realizacji zadania (stanowiące załącznik do zawartej z Wojewodą umowy) zobowiązany jest załączyć niezbędne dokumenty potwierdzające wykonanie inwestycji objętej dofinansowaniem z Funduszu tj: kserokopii dziennika budowy (jeśli dotyczy inwestycji), protokołu zakończenia robót budowlanych, zestawienie faktur opisanych i zapłaconych w prawidłowej procentowej części udziału dofinansowania i udziału środków własnych Beneficjenta, wyciągów przelewów bankowych dokonywanych na poczet wykonawcy, potwierdzenia oddania do użytkowania inwestycji (z organu nadzoru budowlanego jeśli jest wymagany i dotyczy inwestycji), a także w indywidualnych przypadkach uchwały Rady Gminy o zaliczeniu do wykazu dróg gminnych drogi wewnętrznej (w terminie 12 m-cy) po jej zrealizowaniu. Wszystkie składane przez Beneficjenta dokumenty są skrupulatnie sprawdzane (czy dotyczą zrealizowanego zadania ujętego w umowie o dofinansowanie i kosztów kwalifikowalnych zadania) i analizowane bezzwłocznie przy przyjęciu sprawozdania o rozliczeniu końcowym. (...)*

⁷³ Zestawienie kontroli przeprowadzonych w 2021 roku

- a. Kontrola Gminy Żelechlinek – inwestycji pn. „Przebudowa ul. Zielonej w Żelechlinku”
- b. Kontrola Gminy Ozorków – inwestycji pn. „Remont drogi gminnej nr 120110E Dybówka-Malachowice-Kolonia”
- c. Kontrola Gminy Łask – inwestycji pn. „Przebudowa ul. Szkolnej w Wiewiórczynie”

Zestawienie kontroli wszczętych, ale niezakończonych w 2021 roku

- a. Kontrola Gminy Miasta Łęczycy – inwestycji pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 104362 wraz z odwodnieniem ul. Górnicza w Łęczycy”
- b. Kontrola Gminy Tomaszów Mazowiecki – inwestycji pn. „Przebudowa drogi gminnej Nr 116407E Kolonia Zawada – ulica Sadowa i część ulicy Polnej”
- c. Kontrola Powiatu Sieradzkiego – inwestycji pn. „Przebudowa ciągu dróg powiatowych nr 1720E/1721E/1719E -Wróblew-Wąglczew-Gruszczyce”
- d. Kontrola Gminy Drużbice – inwestycji pn. „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Drużbice, gm. Drużbice”
- e. Kontrola Gminy Koluszki – inwestycji pn. „Przebudowa drogi gminnej Nr 106261E we wsi Zygmuntów, gm. Koluszki”

⁷⁴ Zadania w zakresie kontroli wydatkowania środków z Funduszu wykonuje/wykonywało dwoje pracowników Oddziału Inwestycji WRiT ŁUW w Łodzi. Oboje oddelegowani zostali w miesiącach marzec-maj 2022 r. do Oddziału Paszportów w ramach współpracy wydziałów z uwagi na zaistniałą sytuację związaną z inwazją na Ukrainę i znacznie zwiększoną ilością osób składających i odbierających paszporty.

Ocena
częstkowa

Beneficjenci, którzy złożyli rozliczenia końcowe potwierdzali umieszczenie tablic informacyjnych.

2.6.2 Zwroty środków

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z zawartymi umowami o dofinansowanie niewykorzystaną część dofinansowania ze środków z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg powinna zostać zwrócona niezwłocznie, jednakże nie później niż w terminie 15 dni od dnia złożenia przez Beneficjenta rozliczenia częściowego lub końcowego Wojewodzie na rachunek bankowy dedykowany do dofinansowania zadań na terenie województwa łódzkiego.

Kontrolowany wskazał, że w roku 2021 Beneficjenci RFRD dokonali zwrotu niewykorzystanej części dofinansowania lub pobranej w nadmiernej wysokości w kwocie 1 865 034,79 zł, w terminach wynikających z zawartych umów.

Ustalono, że w roku 2021 wpłynęła na konto Wojewody kwota 6 160,00 zł z tytułu przekazanych kar umownych naliczonej przez j.s.t. na podstawie umów dofinansowanych ze środków RFRD.⁷⁵

Beneficjenci zwrócili odsetki od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych, w łącznej kwocie 762,11 zł.

W zakresie zadań objętych kontrolą (środki z planu na 2021 rok) Kontrolowany nie stwierdził przypadków, że dofinansowanie zostało wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości.

Ocena
częstkowa

W roku 2021 Beneficjenci RFRD dokonali zwrotu niewykorzystanych części dofinansowania lub pobranych w nadmiernej wysokości w kwocie 1 865 034,79 zł, co stanowi 1% środków Funduszu przekazanych Beneficjentom w 2021 r.

W zakresie zadań objętych kontrolą (środki z planu na 2021 rok) Kontrolowany nie stwierdził przypadków, że dofinansowanie zostało wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem lub pobrane nienależnie.

3. Wnioski i zalecenia pokontrolne

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej⁷⁶ w celu usunięcia nieprawidłowości i usprawnienia funkcjonowania jednostki zaleca się:

- 1) przygotowywanie zasad oceny poszczególnych kryteriów oceny wniosków w sposób pozwalający na dokonywanie obiektywnej oceny przez poszczególnych członków Komisji,
- 2) informowanie wszystkich Beneficjentów o wpisaniu na listę zgodnie z wymogami art. 24 ust. 9 ustawy o RFRD,
- 3) wzmocnienie bieżącego nadzoru nad dofinansowanymi zadaniami w celu zapewnienia prawidłowej ich realizacji oraz terminowego rozliczenia rzeczowo- finansowego dofinansowanych zadań,
- 4) zintensyfikowanie działań kontrolnych na miejscu realizacji zadań, zgodnie z wymogami art. 31 ust. 1 i 2 ustawy o RFRD tak aby zadania podlegały kontroli w czasie ich realizacji lub niezwłocznie po ich zakończeniu,
- 5) zachowanie należytej staranności przy wypełnianiu dokumentacji wewnętrznej tj. kart ocen zarówno formalnych jak i merytorycznych w zakresie daty wpływu ocenianego dokumentu oraz dat dokonania ocen, by zapewnić przejrzystość oraz monitorować

⁷⁵ W przypadku naliczenia przez Beneficjenta kary umownej na podstawie właściwej umowy z wykonawcą dofinansowanej ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg i zwrotu tej kary przez wykonawcę Zadania (poprzez dobrowolną zapłatę, wskutek potrącenia płatności przez Beneficjenta bądź wyegzekwowania należności w inny sposób), Beneficjent zobowiązany jest niezwłocznie do zwrotu Wojewodzie części kary umownej, otrzymanej od wykonawcy, w kwocie obliczonej jako iloczyn wysokości kary umownej i procentowego udziału środków z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, wraz z częścią ewentualnych odsetek uzyskanych od tej kary, w kwocie obliczonej jako iloczyn uzyskanych odsetek i procentowego udziału środków z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

⁷⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 224

terminowość dokonywanych ocen.

4. Pozostałe informacje i pouczenia

Mając na uwadze art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej proszę o złożenie, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego Wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń lub o wykorzystaniu wniosków pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z upoważnienia Ministra Infrastruktury

Dokument podpisany elektronicznie przez:

Małgorzata Kuźma

Dyrektor Generalny

Ministerstwa Infrastruktury